

Notat

Til: Kommunestyret

Frå: Rådmann

Tema: «Forskrift om smitteverntiltak, Alver kommune»

Prosess knytt til vedtak 6. november 2020.

Kommuneoverlegen fatta 6. november 2020 vedtak om «Forskrift om smitteverntiltak, Alver kommune» med heimel i lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsame sjukdommar § 4-1.

Bakgrunnen for vedtaket var ei sterk oppmoding frå helseminister Bent Høie og FHI om at kommunane i Bergensregionen (Bergen, Alver, Askøy, Øygarden, Bjørnafjorden, Samnanger, Osterøy og Vaksdal) innførte målretta, tydelege og like tiltak i heile regionen. Dette med bakgrunn i ein forståing om at regionen stod ovanfor ein felles utfordrande smittesituasjon. Tiltaka blei fatta i lokal forskrift for kvar av kommunane, men dei åtte kommunane jobba tett saman om utforminga etter råd frå helsemyndigheitene om å utarbeide likelydande forskrifter. Forskriftene blei gjort gjeldande frå og med 7. november til og med måndag 23. november.

Bakgrunn for innføring av lokal forskrift

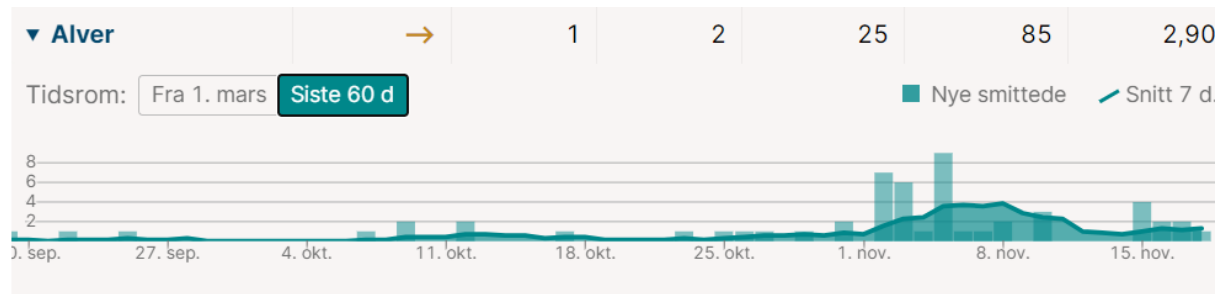
Etter å ha slått ned første bølge i vår, var det ein lang periode utan smittetilfelle i Alver. I slutten av august/byrjinga av september fekk ein ei oppblomstring av smittetilfelle i Bergen kommune, då særleg kytt opp mot unge vaksne og dei ulike studentmiljøa som hadde starta opp att etter sommaren. Bergen kommune handterte dette ved å innføre lokal forskrift og fekk tilsynelatande slått utbrotet til ein viss grad ned igjen, men 6. oktober byrja smittetala igjen å peike oppover med ei sterk og markant auking i slutten av oktober. Dette gjorde at helseminister Bent Høie kalle inn ordførarar og kommunedirektørar/rådmenn i kommunane rundt Bergen, saman med byrådet i Bergen, helsedirektoratet og FHI, til eit digitalt møte onsdag 28. oktober. Helseministeren kom i møtet med ei sterk oppmoding om at kommunane rundt Bergen samordna seg og fatta vedtak i tråd med dei vedtaka Bergen kommune gjorde i si lokale forskrift. Dette ut frå at kommunane i Bergensområdet er ein felles bu- og arbeidsmarknadsregion kor også ein også har sosial kontakt gjennom ulike sport- og kulturaktivitetar og handel. Oppmodinga gjekk særleg på å redusere mobiliteten for å hindre smittespreiing på kryss og tvers i regionen.

Gjennom dei påfølgjande dagane jobba kommunane saman i fleire møter på ordførar/kommunedirektør/rådmann/byrådsleiar/byrådsnivå for å utarbeide likelydande forskrifter som kunne vedtakast i dei aktuelle kommunane (Bergen, Alver, Askøy, Øygarden, Bjørnafjorden, Samnanger, Osterøy og Vaksdal). Arbeidet blei gjort i samarbeid med helsemynde, då særleg FHI som gav råd og innspel. Arbeidet med sjølve forskrifta blei leia av byrådsleiaren i Bergen.

Kommuneoverlegen i Alver var heile tida tett på dette arbeidet og ordførar/rådmann orienterte kommunal kriseleiing i møter 4., 5. og 6. november om situasjonen og arbeidet. Formannskapet vart også orientert i eige møte 6. november. Sjølve vedtaket om «Forskrift om smitteverntiltak, Alver kommune» blei gjort av kommuneoverlegen. Vedtaket blei gjort med heimel i lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsame sjukdommar § 4-1.

Smittesituasjonen

Initiativet frå helseministeren kom med bakgrunn i auka smittet i Bergen og i kommunane rundt. I Alver har det vert importsmitte knytt til mellom anna studentar og framandarbeidarar. Vi har hatt lokale smitteutbrot i Alver, og har ved fleire høve måtte sette større grupper i karantene både på skuler og barnehagar. Vi så ein kraftig auke i dagane før forskrifta vart vedteken.

Kjelde: [bt.no/FHI/msis](https://www.bt.no/FHI/msis)

Som grafen syner er smittetrenden per 16. november aukande med 2,90 smitta per 1000 innbyggjar. Til samanlikning har Bjørnafjorden på same tid 3,12, Askøy 6,19, Bergen 10,96 og Øygarden 6,67.

Vurdering av tiltaka i forskrifta:

I det påfølgande vil vi gje ei vurdering av nokre av tiltaka i gjeldande forskrift:

Som ei generell innleiing er det viktig å poengtere at vi i forskrifta, så langt det har latt seg gjere, har forsøkt å skjerme barn og unge. Blant anna har ein halde seg på gult nivå i skuler og barnehagar og ikkje heva dette til raudt, som for vidaregåande skuler. Bakgrunnen for dette er basert på den kunnskap som folkehelseinstituttet sitter på per september. Kort oppsummert er dette (henta frå FHI, <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/barn-og-unge/>)

- *Barn i barneskolealder og yngre blir sjeldnere syke av det nye koronaviruset. Hvis de blir syke, har de oftest et lett forløp av covid-19.*
- *Barn blir sannsynligvis smittet i samme grad som voksne, men siden de får få eller ingen symptomer virker de å være mindre smittsomme enn voksne.*
- *Syke barn kan imidlertid smitte andre, og det vanligste er at de smitter andre i samme husstand. Det er sjeldent barn smitter andre barn eller voksne utenfor husstanden.*
- *Smittespredning på skoler og i barnehager er i liten grad med på å drive smittespredningen i samfunnet.*

Ungdom smitter trolig mer enn barn fordi de får mer symptomer ved covid-19. Ungdom kan i tillegg ha en levemåte som øker risiko for smittespredning, som for eksempel et større og mer geografisk spredt kontaktnett, behov for nær omgang med jevnaldrende og det er risiko for tiltakstretthet.

Private samankomster med meir enn fem personar

Dette er kanskje det punktet i forskrifta som det har vore mest diskusjon om, både før det blei vedteken og i etterkant. Bakgrunnen for å innføre denne avgrensinga er råd frå FHI om å vurdere å redusere moglegheita for private sosiale arrangement/samankomster.

Det er unntak for husstandar med fleire enn fem familiemedlemmar, born som bur i fleire familiar (t.d. etter samlivsbrot) og etablerte kohortar i barnehage og skule. Desse skal også kunne vere saman på fritida.

Kva tal som er rett er vanskeleg å vurdere, men tilrådinga frå FHI er å avgrense tal kontaktar kvar innbyggjar har mest mogleg, i den smittesituasjonen vi no har i Bergensområdet. Risiko for smittespreiing mangedobla ved ein samankomst av ti personar samanlikna med ein samankomst med fem personar. Det er både dobbelt så mange som kan ha med seg smitte til arrangementet og dobbelt så mange som kan ta med seg smitte etter arrangementet.

Dette er eit inngripande tiltak, men tiltaket mykje å seie for å avgrense potensiell smittespreiing. Det er ofte i private hushald det er vanskeleg å oppretthalde avstandsregelen på minimum ein meter. Avstand er framleis den mest effektive metoden for å avgrense smittespreiing.

Innandørs arrangement på offentleg stad med inntil 20 deltakarar

Mange offentlege stader har plass til 20 personar (+ betjening/arrangør) med tilfredsstillande avstandskrav (minimum ein meter mellom kvar deltakar til ein kvar tid) og at det er mykje enklare å følgje dette opp enn det er i private heimar. Det er også krav om faste sitteplassar slik ikkje fleire personar sit på same plass. Innandørs arrangement på offentleg stad utan fast seteplassering er ikkje tillate.

FHI har utarbeidd råd kring avstand. I høve forskrifta sit pålegg om maksimalt 20 personar på offentleg arrangement er det særleg verdt å merke seg punktet om å halde auka avstand, minst 1 meter, til alle andre enn dine nærmaste.

I samband med gravferd har ein gjort eit unntak slik at inntil 50 personar kan delta. Dette med bakgrunn i at veldig mange lokaler (kyrkjer, forsamlingslokaler) kor dette går føre seg har god kapasitet til å sikre at ein framleis kan overholde kravet om avstand. Samstundes er det viktig at familiar i sorg kan få ta ein verdig avskjed med avdøydde.

Redusert opningstid på skjenkestader, restaurantar mv

Skjenkestadar, restaurantar, kafear, kantiner og andre serveringsstader har ikkje same avgrensing som innandørs arrangement med inntil 20 personar. Her er det lokalet si utforming som er retningsgivande. Det er krav om 1 meter avstand mellom gjestar som ikkje er frå same husstand. Utdringa for mange serveringsstader er krav om munnbind når ein ikkje sit ved bordet/på fast plass og ein ikkje kan overhalde avstandskravet på ein meter. Dette er gjort i eit forsøk på å gjere det mogleg for serveringsstadane å oppretthalde ei viss form for drift. Det same er grunnen til at ein har innført stengeplikt klokka 2200 og skjenkestopp kl. 2130.

Stenging/avgrensing av fritidsaktivitetar

Det er ikkje innført restriksjonar på trening, kultur og fritidsaktivitetar for barn og unge under 20 år, men restriksjon på kampar, cupar og turneringar. Dette er gjort for å avgrense mobiliteten i regionen. Skal ungar på cup eller kamp så er naturleg foreldre/vaksne med. Denne mobiliteten ønskjer ein å avgrense.

Det er av same grunn ein har vald å ikkje tillate breiddeidrett for vaksne. Ei av hovudhensiktene med forskrifta er nettopp å hindre at ein forflytter seg frå stad til stad og at mange samlast i aktivitet kor ein ikkje kan eller det er vanskeleg å halde avstand.

Dette er også grunngjevinga for at treningssenter, bingohallar, museum og liknande aktivitetar skal haldast stengt.

Covid-19 smittar hovudsakleg via dråpe- og kontaktsmitte der virus blir overført frå luftvegane til ein sjuk person vidare til ein anna person. Difor er god hygiene eit viktig tiltak for å hindre spreiding. Då forskrifta blei innført var det difor viktig å avgrense stader folk kunne samlast og kor ein risikerte overføring av smitte t.d. gjennom kontaktsmitte. Av denne grunn valde vi å stenge t.d. treningssenter, sjølv om dei dei har gode rutinar for reingjering av utstyr før og etter bruk.

Avstandskrav i butikkar/kjøpesenter

Krav om at butikkar må sørge for at det ikkje er fleire til stade i lokalet enn at det kan haldast to meter avstand er ei matematisk avgrensing på kor mange som kan vere inne i lokalet samstundes. Framleis gjeld regelen om ein meter avstand. Regelen er laga for at alle kundar i butikken skal kunne til ein kvar tid halde ein meters avstand, også når kundane er i bevegelse.

Vedlegg:

[Forskrift](#) om smitteverntiltak, Alver kommune (07.11.20 – 23.11.20)